

ЧУДОМИР ЕЛИН ПЕЛИН

chitanka.info

В първите години на гимназията най-любимият ми писател беше Елин Пелин. Понеже пък, насърчен от учителя си по рисуване, обичах и да рисувам карикатури, най-любим художник ми беше Александър Божинов. През есента на 1906 година постъпих в Рисувалното училище и първата ми молба към другари и познати беше да ми ги покажат. Една вечер, както си приказвахме близо до Орловия мост, един се обади:

— Ето ги тези, които толкова много те интересуват. Двамата отсреща. По-слабият е Божинов, а с дългите мустаци — Елин Пелин.

Като чух това, зарязах компанията, хукнах след тях и от двадесетина крачки почнах да следя всяка тяхна стъпка, всеки жест. Божинов — тънък, прав, с дълга коса, широкопола шапка и голяма черна „хвърчаща“ връзка и наперен като петле, а Елин Пелин — небрежно облечен, мустакат, малко приведен, с ръце, сякаш по-дълги, отколкото трябва, и като върви, малко се клати, та ми напомни козаря Стойно Пъдев от нашето село, когато възкачваше със стадото си „Гюсовица“. По-късно научих, че първият произхожда от прочутия с аристокрацията си Свищов, а вторият — чист, натурален шоп от с. Байлово.

Вървах след тях до Обсерваторията, като Божинов беше в непрекъснато движение — ту ще подскочи лист да откъсне от дърво, ту ще се наведе цвете да погали, шапката си ще свали, да си оправи косата, ще мятта поглед насам-натам, а Пелин, пуснал дългите ръце до колената, крачи, като леко се поклаща, и рядко поглежда встрани.

На връщане все така ги конвоирах до Орловия мост, влязоха в градината на бирария „Прошек“, поръчаха си бира и аз продължих към дома, понеже няхах възможност да сторя същото.

Седем години учих в София, но няхах кураж да се запозная с тях. Следях всичко, което печатаха в „Българан“ и другаде, като много неща помня и сега. Често се отбивах и в гостилница „Средна гора“, да ги видя отдалече, нали бях почнал да печатам и аз стихчета, карикатури. Нали бяхме вече колеги. Исках, разбира се, да чуя и тяхното мнение, но как да се срещна и говоря с такива големи хора.

Запознанството ни стана много по-късно, чак когато се появиха в печата първите ми фейлетони. След излизането на първата ми книга, през 1933 г., пак се срещнахме с Пелина. Спря ме той и аз, цял

разтреперан, получих похвала. Тръгнахме заедно и между другото ми каза:

— Защо не опиташ да напишеш комедия?

— Ха, рекох, и таз добра. Защо пък аз?

— Защото имаш хубав диалог.

— Не знам моят диалог какъв е, но познавам писател с още по-хубав и пак не е написал комедия.

— Кой е той?

— Елин Пелин.

Усмихна се, махна с ръка и продължи да ме уверява в това, в което и досега не съм повярвал.

Книгите ни печаташе издателство „Хемус“ и често се срещаме в книжарницата му. Веднъж го заварих там. Пиеха кафе и разговаряха с издателя Христо Хаджиев. Между другото Пелин му рече:

— Я кажи, моля ти се, да ми приготвят от детските издания, че съм обещал на един приятел учител. — След малко, като си помисли, добави: — Хайде и от другите, и от другите — едните са детски, другите детински — все това.

Разправя ми един ден Божинов: „На млади години си уших един кафяв костюм, наконтих се, излязох и най-напред срещнах него.

— Погледни бе, не виждаш ли, че съм с нов костюм, харесваш ли го?

Той ме премери с поглед от горе до долу и рече:

— Приличаш ми на ръждясал гвоздей.“

През пролетта на 1949 година се срещнахме случайно на ул. „Раковски“ и ме помоли да му пратя орехи от Казанлък. Щом се върнах, изпратих му десетина килограма, без да му пиша колко са и какво струват. Това направих нарочно, защото при музея бях открил „Ценни ръкописи“ и имах по нещо от... — хайде да не изброявам имена, защото ще ме натиснат от десет места да дам на местните им музеи. Знаех при това, че Пелин не обича да дава ръкописи. С дата 26.II.1949 год. получих следното писмо:

София, 26.II.1949 г.

Драги Чудомире,

Много ме зарадва с пратката, която получих вчера. Не си забравил обещанието си. Благодаря ти най-сърдечно. Тия дена лежах почти цяла седмица болен от инфлуенца и не съм излизал наникъде да видя какво що е. А имаше няколко пролетни дни много хубави.

За орехите ти благодари особено жена ми.

Моля те изпрати ми най-скоро сметката, за да ти изпратя парите.

Ти идваш често в София, но не се виждаме, защото аз рядко излизам, та най-добре ще бъде да ти изпратя сумата с пощенски запис.

Приеми сърдечни поздрави.

Елин Пелин

Прибрах писмото в папката с другите ръкописи в музея, отговорих му защо съм постъпил така и му разправих как Тодор Боров се сдобил по някакъв начин с негов ръкопис. Похвалил му се, Пелин пожелал да го разгледа и след това го накъсал и хвърлил, та ако не бях постъпил така, нямаше да имам ръкопис от него.

Наскоро след това получих друго писмо, почти със същото съдържание, без, разбира се, тези „тия дена“. На отделно листче ме молеше да унищожа първото писмо, а да оставя в музейната сбирка второто. Аз запазих и двете.

— Хитър шоп — ми каза веднъж Антон Страшимиров, — знае колко и какво може и за друго не се залавя.

И действително Елин Пелин е един от големите ни писатели, който най-малко литературен баласт е оставил.

(Из ръкописите на писателя.)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.